

ՀՀ ԿԳՄՍՆ Բարձրագույն կրթության և գիտության կոմիտե

Արթուր Մովսիսյան

ՀՀ բարձրագույն կրթության և գիտության կոմիտեի նախագահի տեղակալ
hesc.am

Դիլիջան, 2026

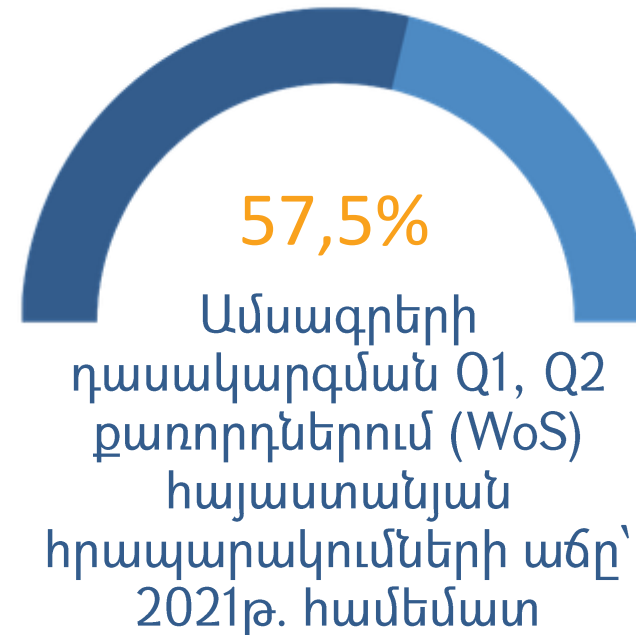
ԱՌԱՋԸՆԹԱՑ՝

ԱՐԴՅՈՒՆԱՎԵՏ ԳԻՏՈՒԹՅԱՄԲ

ԾԱՂԿՈՂ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ,
ԿԱՅՈՒՆ ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

2025 ԹՎԱԿԱՆԸ՝ ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐՈՎ.

2025 ԹՎԱԿԱՆԸ՝ ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐՈՎ.

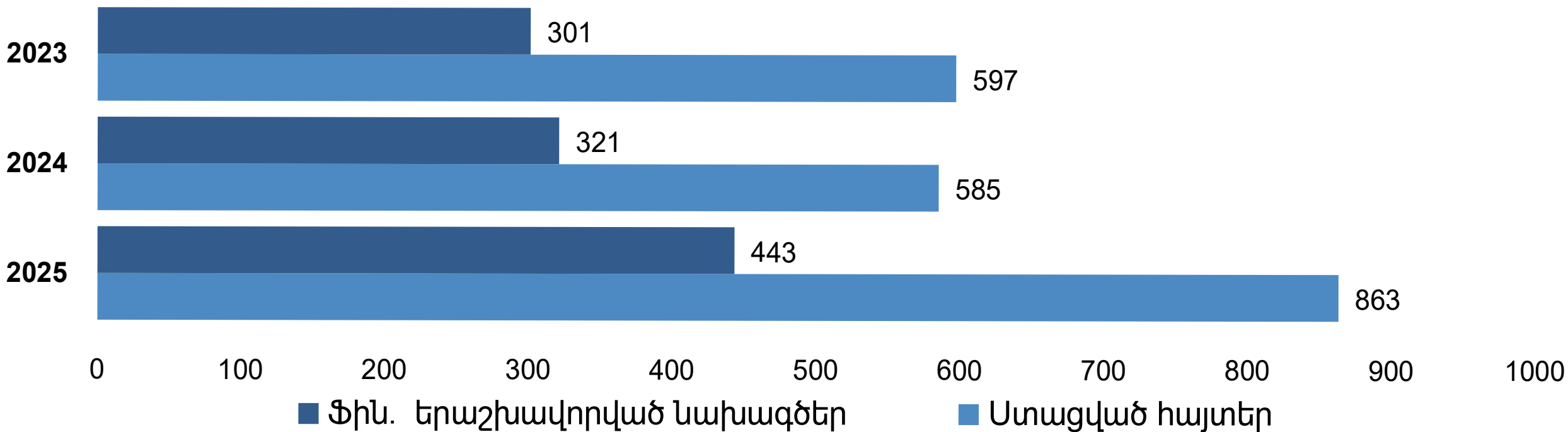
Կին
գիտաշխատողների
համամասնությունը

Մինչև 35 տարեկան
գիտաշխատողների
համամասնությունը

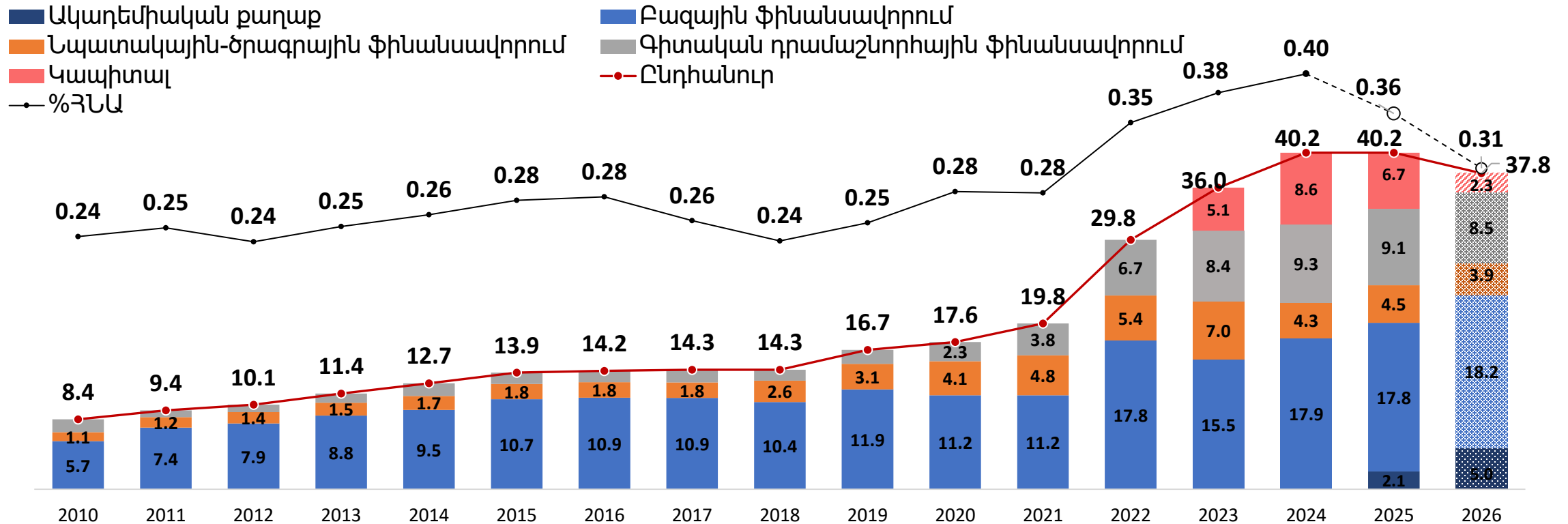

Վերջին երեք տարիներին անցկացված դրամաշնորհային մրցույթներում ստացված և ֆինանսավորման երաշխավորված հայտերի քանակը

ՀՀ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏԻ ԸՆԴՀԱՆՐԱԿԱՆ ՑՈՒՑԻՉՆԵՐԸ

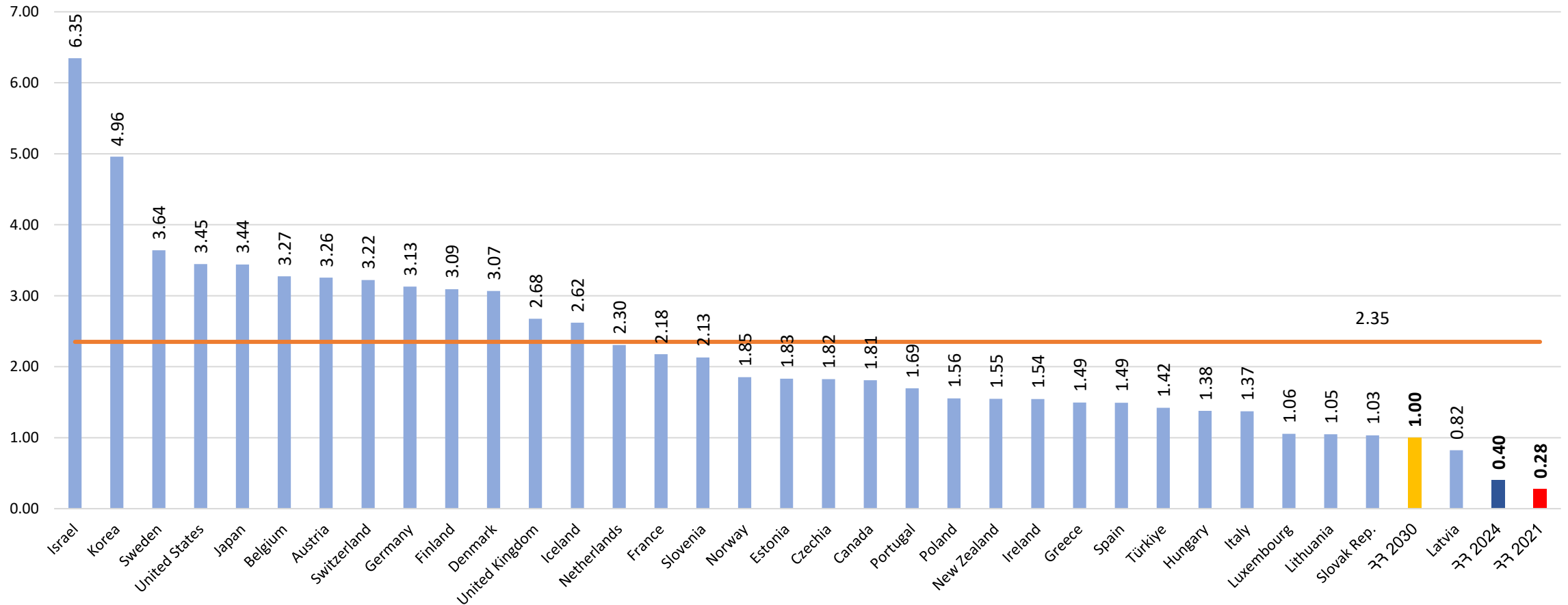
ՀԱՄ Ծախսերը - ՀՆԱ%

Գիտական և գիտատեխնիկական գործունեության ոլորտի 2010-2026 թվականների պետության կողմից ֆինանսական հատկացումների ծավալները բացարձակ արժեքով (մլրդ. դրամ) և ըստ ՀՆԱ հարաբերակցության (%):

Գիտության ոլորտի 2021 և 2024 ցուցանիշները և 2030 թիրախները

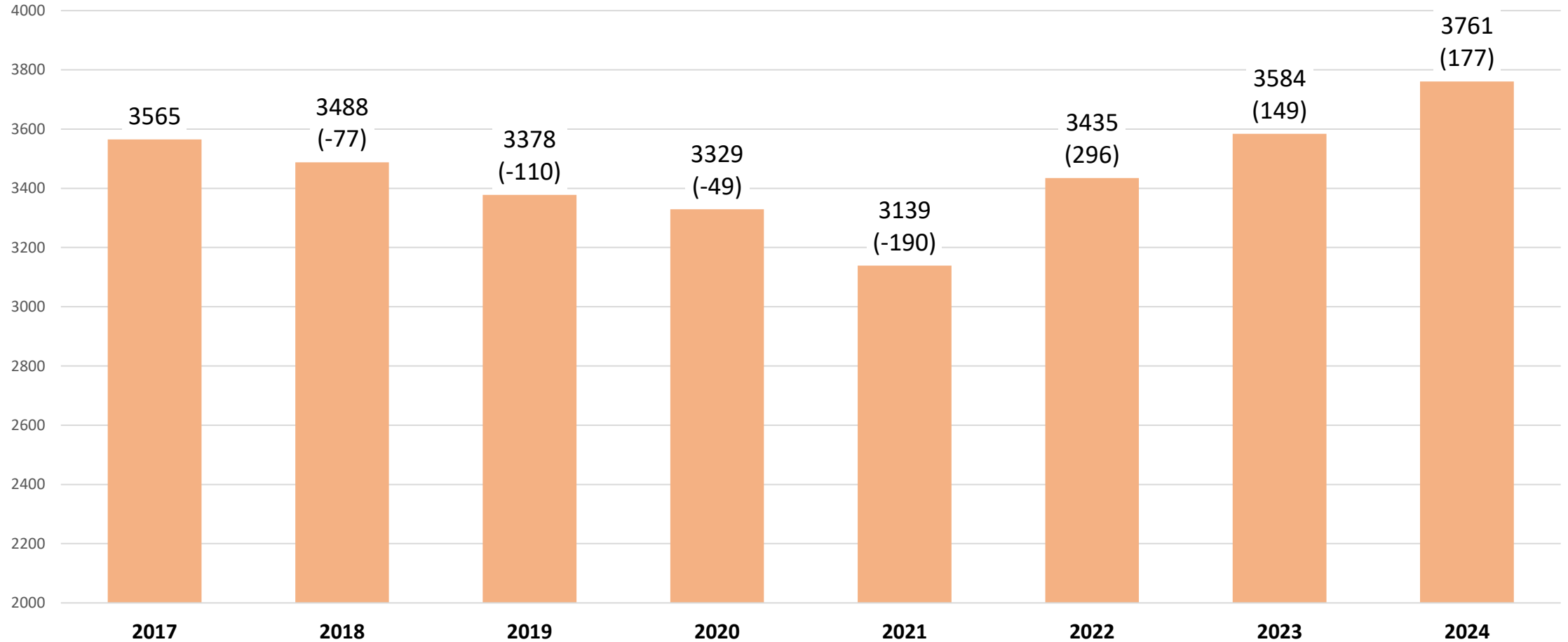
ՀևՄ հատկացումներ - ՀՆԱ%

ՏՀԶԿ (OECD) պետությունների ներդրումները ՀևՄ ոլորտում (%):

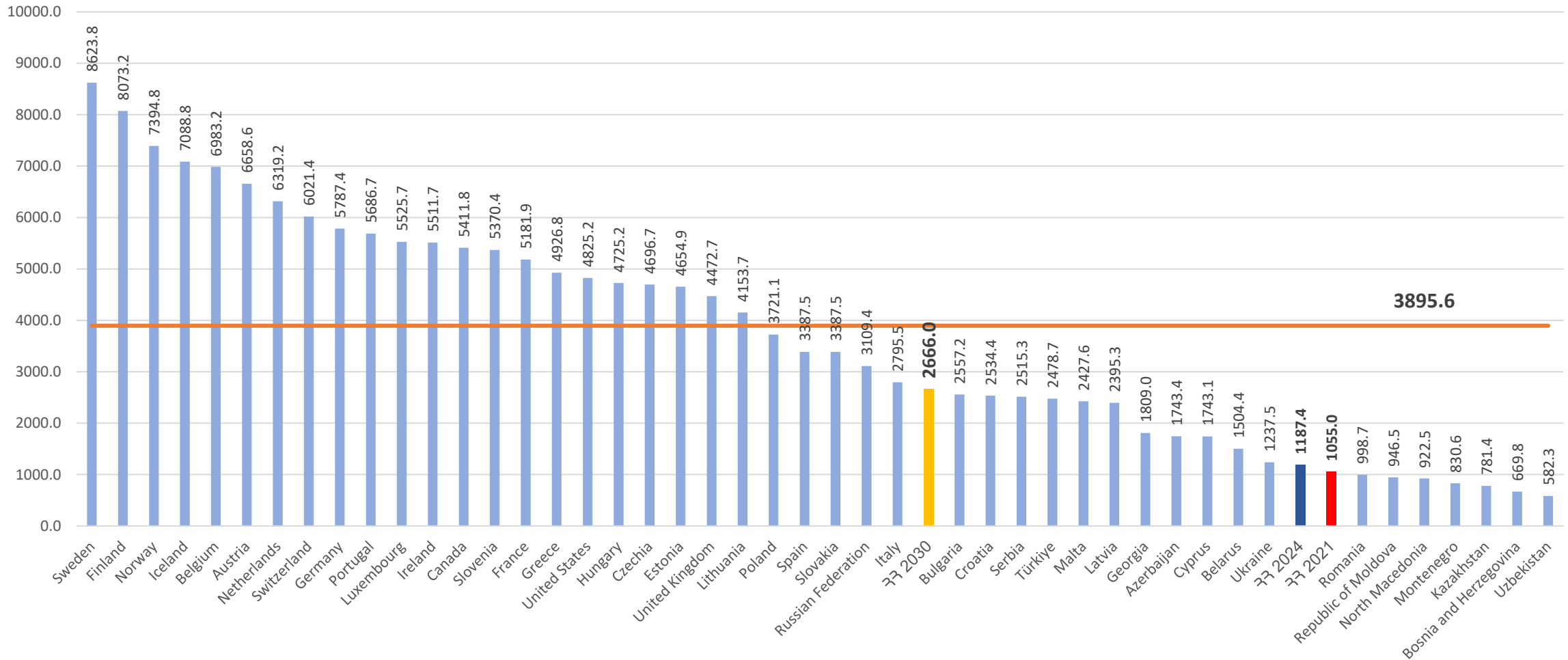
Հետազոտողների քանակ

ՀՀ գիտական կազմակերպությունների և բուհերի բազային ծրագրերում ընդգրկված գիտաշխատողների քանակը (մարդ)

Գիտության ոլորտի 2021 և 2024 ցուցանիշները և 2030 թիրախները

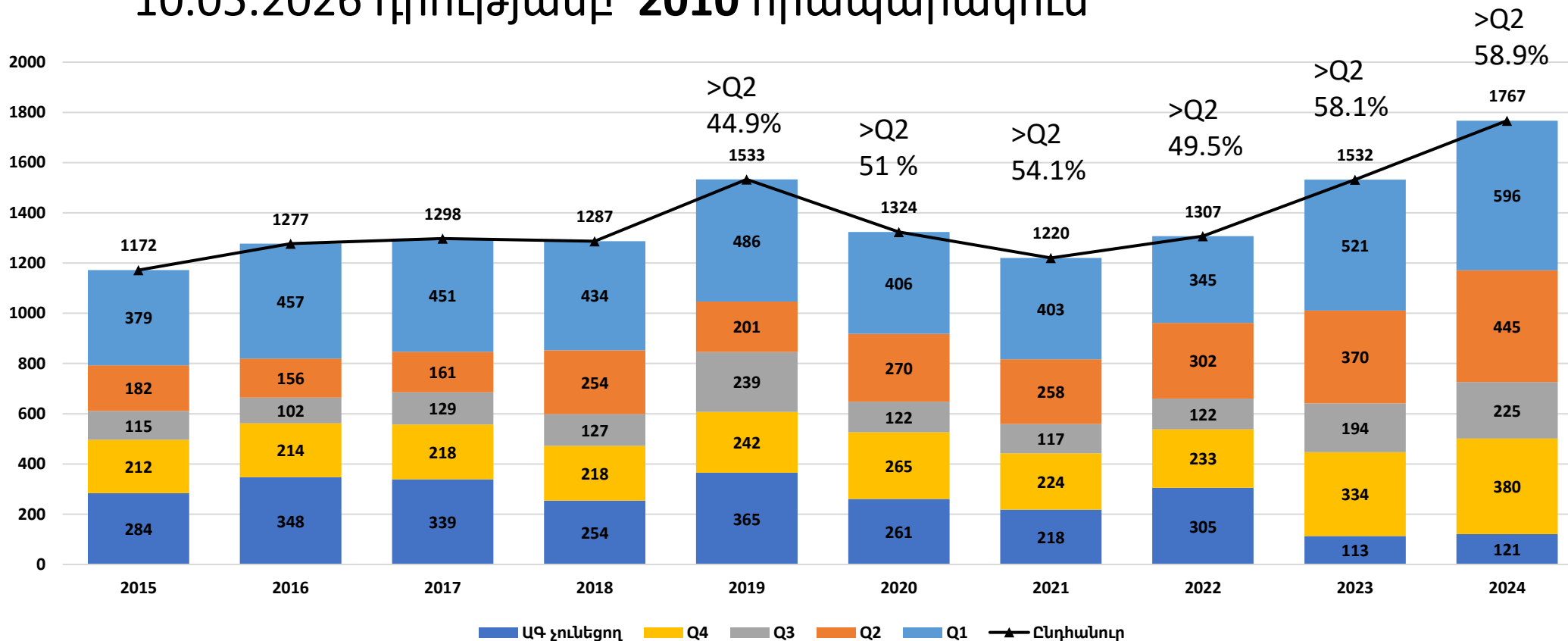
Հետազոտողների քանակ (մլն. բնակիչ)

Հետազոտողներ (լրիվ ծանրաբեռնվածության համարժեքով) մլն. բնակչի հաշվարկով

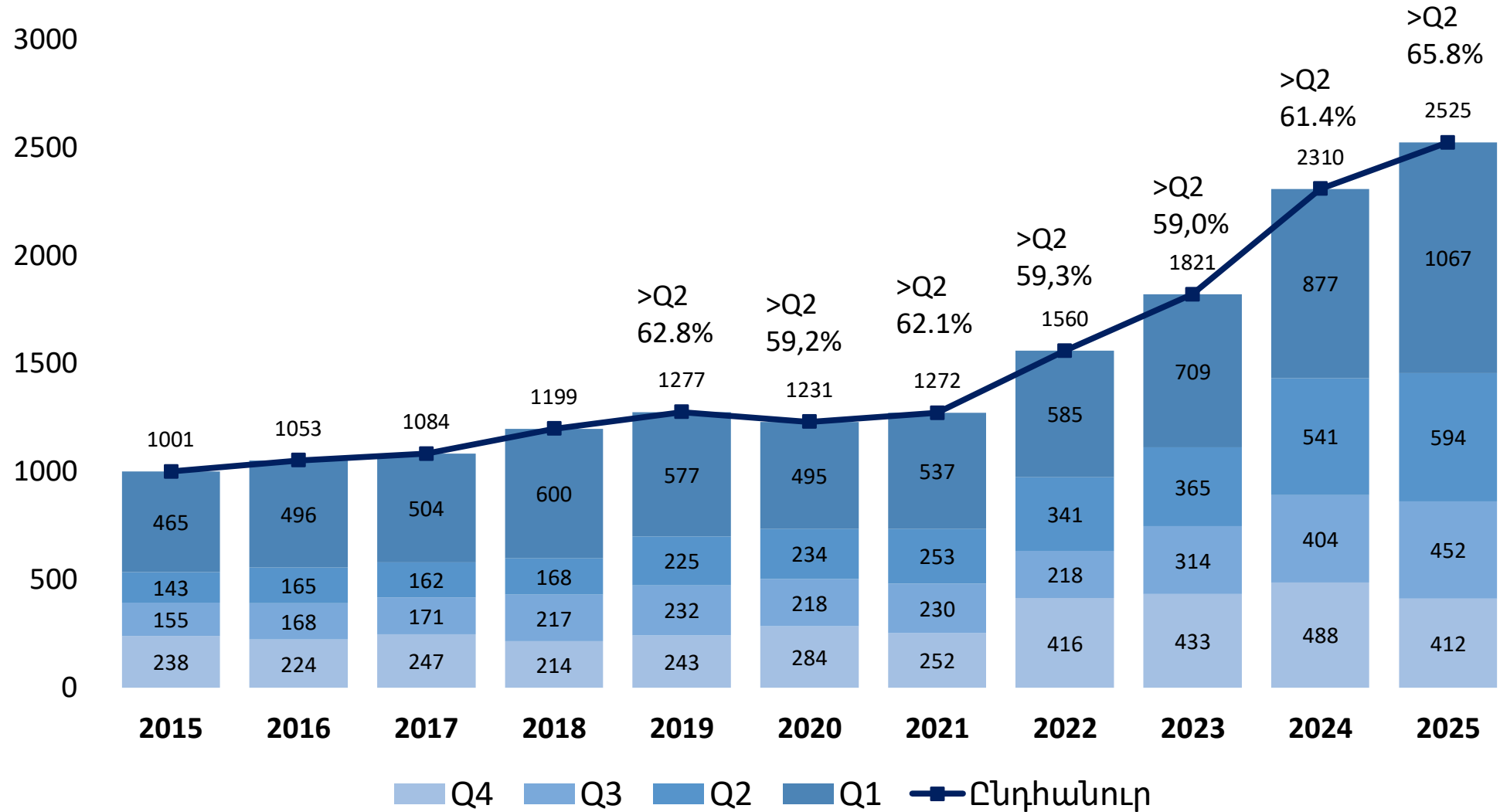
Գիտական հրապարակումների քանակը և դրանց բաշխումը

10.05.2026 դրությամբ՝ 2010 հրապարակում

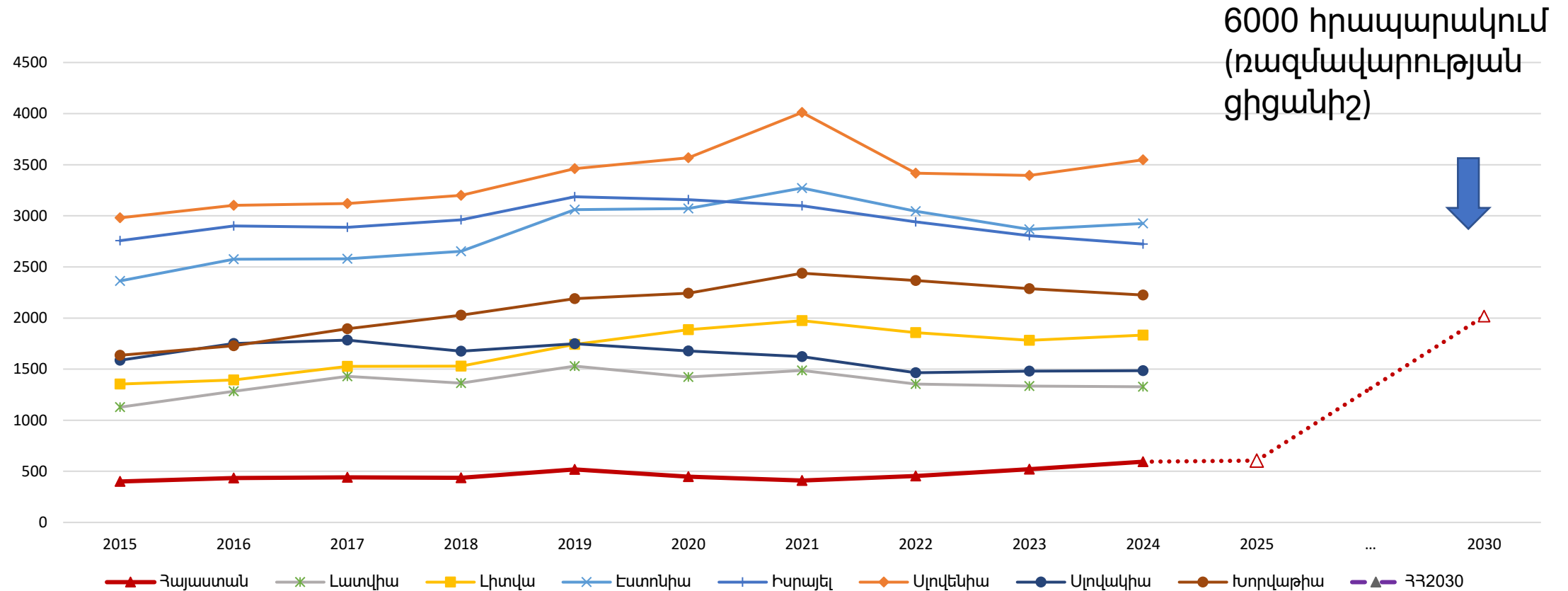
Հայաստանի գիտահետազոտական կազմակերպությունների և բուհերի կողմից 2015-2024 թվականներին հրապարակած գիտական աշխատությունների քանակը և դրանց բաշխումը ամսագրերի դասակարգման քառորդներում, ըստ Վեբ օֆ Սայնս (Web of Science)-ի ԻնՍայտս (InCites) շտեմարանի տվյալների

Գիտական հրապարակումների քանակը և դրանց բաշխումը

Գիտության ոլորտի ցուցանիշները և 2030 թիրախները

Գիտական հոդվածների քանակ (մլն. բնակիչ)

Մի շարք եվրոպական և միջին արևելյան երկրների և ՀՀ 2015-2024 թվականների գիտական հրապարակումների քանակը մեկ միլիոն բնակչության հաշվարկով:

Գիտության ոլորտում 2021 թվականից ի վեր արձանագրված արդյունքներ. կապիտալ ներդրումներ

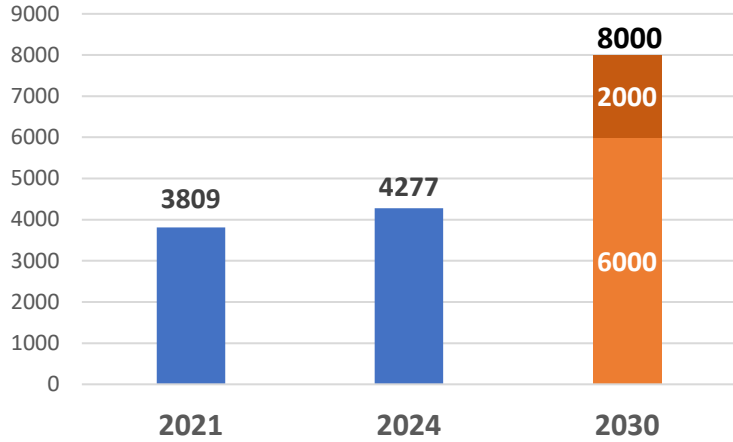
ԵՊՀ-ում գերհամակարգչային կենտրոնի ստեղծում՝

- **2.8 մլրդ.** դրամ գերհամակարգիչ (2024թ.)
- **0.9 մլրդ.** դրամ տվյալային կենտրոնի ստեղծում (2025թ.)

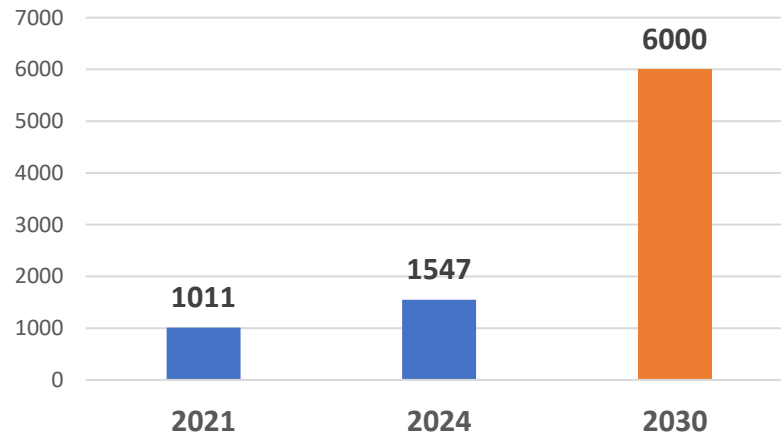
- **85** սարքավորում **5 մլրդ.** դրամ արժողությամբ տրամադրվել է գիտական կազմակերպություններին և բուհերին
- **49** սարքավորում **5.3 մլրդ.** դրամ արժողությամբ դեռևս գտնվում է գնման գործընթացում

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏԻ
ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ 2026-2030 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ
ԾՐԱԳՐԻ ԹԻՐԱԽՆԵՐԸ**

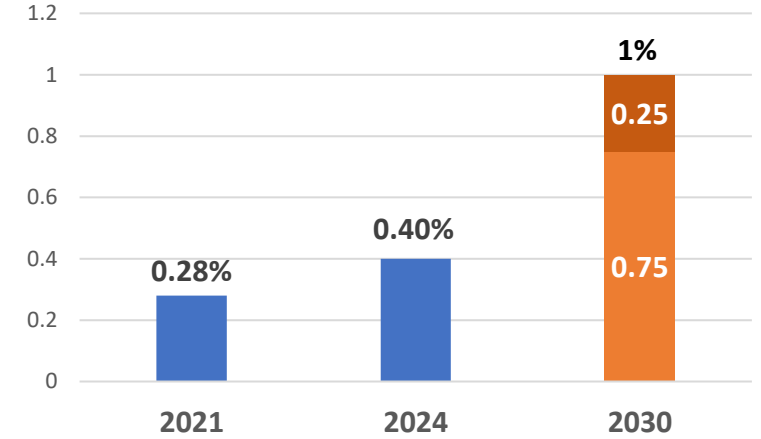
Ծրագրի թիրախները, 2030թ.

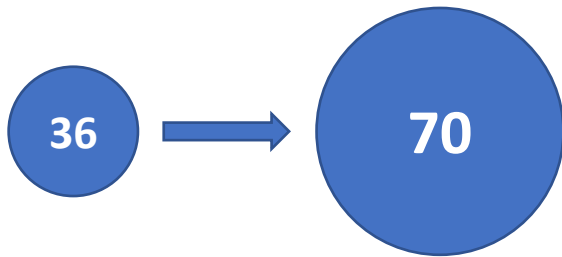
Հետազոտողների քանակ

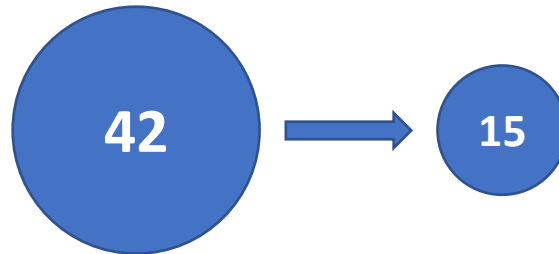
Գիտական հրատարակումների քանակ

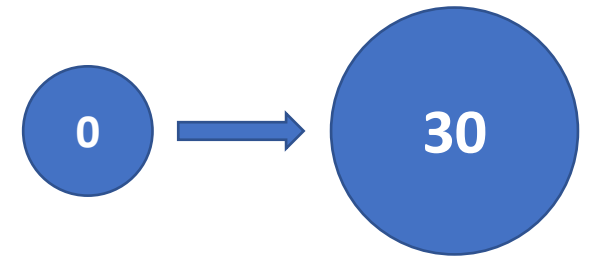
ՀՆԱ% հատկացում

Միջազգային պատենտների քանակ

Գիտական կազմակերպությունների խոշորացում և ինտեգրում

Բուհական ստարտափների քանակ

ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԳԵՐԱԶԱՆՑՈՒԹՅԱՆ
ԽԹԱՆՈՒՄ (ՌՆ-1)

4 Ռազմավարական նպատակ

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ
ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ՄԵԾԱՑՈՒՄ (ՌՆ-2)

18 Միջանկյալ արդյունք

ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ
ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՄ (ՌՆ-3)

94 Գործողություն

ՎԵՐԱԿԱԶՄԱՎՈՐՈՒՄ և
ԱՌԱՋԽԱՂԱՑՈՒՄ (ՌՆ-4)

ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

<p>ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳԵՐԱԶԱՆՑՈՒԹՅԱՆ ԽԹԱՆՈՒՄ (ՌՆ-1)</p>	<p>Մարդկային ներուժի զարգացում և պահպանում (ՄԱ 1-1)</p>	<p>11</p>	
<p>ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՄԵԾԱՑՈՒՄ (ՌՆ-2)</p>	<p>Միջազգային ծրագրերին մասնակցության խթանում և գլոբալ հասանելիություն (ՄԱ 1-2)</p>	<p>4</p>	
<p>ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՄ (ՌՆ-3)</p>	<p>Հայագիտական որակյալ հետազոտություններ (ՄԱ 1-3)</p>	<p>5</p>	
<p>ՎԵՐԱԿԱԶՄԱՎՈՐՈՒՄ և ԱՌԱՋԻՆԱՂԱՑՈՒՄ (ՌՆ-4)</p>	<p>Հետազոտությունների արդիականություն (ՄԱ 1-4)</p>	<p>1</p>	

**ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԳԵՐԱԶԱՆՑՈՒԹՅԱՆ
ԽԹԱՆՈՒՄ**

Մինչև 2030 թվականը՝

1000 գիտաշխատող **կվերապատրաստվի առաջատար** կենտրոններում – **6.0 Մլրդ** դրամ

400 դոկտորանտ կստանա դոկտորական հետազոտության դրամաշնորհ – **1.6 Մլրդ** դրամ

400 արտերկրի առաջատար հետազոտողներ կհիմնեն հետազոտական խմբեր ՀՀ-ում **13.0 Մլրդ** դրամ

150 արտերկրի երիտասարդ հետազոտողներ կտեղափոխվեն ՀՀ **1.8 Մլրդ** դրամ

5 գլոբալ առաջատար հետազոտողներ կտեղափոխվեն ՀՀ **2.0 Մլրդ** դրամ

5 հայագիտական պարբերական ինդեքսավորվում է միջազգային հարթակներում **99 Մլն** դրամ

ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

<p>ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳԵՐԱԶԱՆՑՈՒԹՅԱՆ ԽԹԱՆՈՒՄ (ՌՆ-1)</p>	<p>Նպաստող միջավայր (ՄԱ 2-1)</p>	<p>7</p>	
<p>ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՄԵԾԱՑՈՒՄ (ՌՆ-2)</p>	<p>Լուծումների միտված հետազոտություններ, պետական պատվերի բավարարում (ՄԱ 2-2)</p>	<p>7</p>	
<p>ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՄ (ՌՆ-3)</p>	<p>Պաշտպանական և երկակի նշանակության հետազոտություններ (ՄԱ 2-3)</p>	<p>3</p>	
<p>ՎԵՐԱԿԱԶՄԱՎՈՐՈՒՄ և ԱՌԱՋԻԱՂԱՑՈՒՄ (ՌՆ-4)</p>	<p>Մասնավոր հատվածում հետազոտությունների և մշակումների խթանում (ՄԱ 2-4)</p>	<p>6</p>	

**ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ
ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ՄԵԾԱՑՈՒՄ**

Մինչև 2030 թվականը՝

Հիմնադրվել է ռիսկային նախաձեռնություններում ներդրումների պետություն/մասնավոր հիմնադրամ – **12.0 Մլրդ** դրամ

Ներդրվել է մասնավոր հատվածում մտավոր սեփականության պաշտպանության խթանման համակարգ– **350 Մլն** դրամ

Գործարկված է ստարտափների մեջ հանրային/խմբային ներդրումների համակարգը

Գերակա ուղղություններով* իրականացվող կարողությունների զարգացման **50**, հետազոտական **100** և **2** համալիր ծրագրեր – **8.5 Մլրդ** դրամ

Պետական կարիքներից բխող առնվազն **24** հետազոտությունների իրականացում – **1.2 Մլրդ** դրամ

Մասնավոր հատվածում գիտական գործունեության խթանում մասնավոր/բուհ հետազոտական **300** ծրագրեր, **200** համատեղ հրապարակում, **100** մասնավոր հրապարակում – **3.8 Մլրդ** դրամ

* Արհեստական բանականություն, Կիսահաղորդիչներ, Ռոբոտիկա, մարդու լավարկում և առողջապահական տեխնոլոգիաներ, Նյութեր և առաջադեմ արտադրություն

ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

<p>ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳԵՐԱԶԱՆՑՈՒԹՅԱՆ ԽԹԱՆՈՒՄ (ՌՆ-1)</p>	<p>Գիտության հանրայնացում և հանրային ներգրավվածություն (ՄԱ 3-1)</p>	<p>8</p>	
<p>ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՄԵԾԱՑՈՒՄ (ՌՆ-2)</p>	<p>Գիտությունից դպրոց (ՄԱ 3-2)</p>	<p>4</p>	
<p>ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՄ (ՌՆ-3)</p>	<p>Ներառականություն, հավասար հնարավորություններ, անվտանգություն (ՄԱ 3-3)</p>	<p>4</p>	
<p>ՎԵՐԱԿԱԶՄԱՎՈՐՈՒՄ և ԱՌԱՋԻՏԱՂԱՑՈՒՄ (ՌՆ-4)</p>	<p>Էթիկա և պատասխանատվություն (ՄԱ 3-4)</p>	<p>2</p>	
<p>ՎԵՐԱԿԱԶՄԱՎՈՐՈՒՄ և ԱՌԱՋԻՏԱՂԱՑՈՒՄ (ՌՆ-4)</p>	<p>Ներգրավվածություն հանրային քաղաքականությունների մշակման մեջ (ՄԱ 3-5)</p>	<p>2</p>	
<p>ՎԵՐԱԿԱԶՄԱՎՈՐՈՒՄ և ԱՌԱՋԻՏԱՂԱՑՈՒՄ (ՌՆ-4)</p>	<p>Պետական կառավարման արդյունավետություն և թափանցիկություն (ՄԱ 3-6)</p>	<p>11</p>	

**ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ
ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՄ**

Մինչև 2030 թվականը՝

Գիտության հանրայնացման տարեկան **3** միջոցառումների իրականացում – **30.0 Մլն** դրամ

10 լավագույն գիտաֆանտաստիկ ստեղծագործությունների թարգմանություն - **280 Մլն** դրամ

Տարեկան **50** ուսուցիչ վերապատրաստվում է գիտական կազմակերպություններում - **150 Մլն** դրամ

Ոլորտի կառավարման ամբողջական թվայնացում և թափանցիկություն - **70 Մլն** դրամ

ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

<p>ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳԵՐԱԶԱՆՑՈՒԹՅԱՆ ԽԹԱՆՈՒՄ (ՌՆ-1)</p>	<p>Հետազոտական ենթակառուցվածքների կոնսոլիդացում և արդյունավետություն (ՄԱ 4-1)</p>	<p>6</p>	
<p>ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՄԵԾԱՑՈՒՄ (ՌՆ-2)</p>	<p>Կառավարման արդյունավետություն (ՄԱ 4-2)</p>	<p>8</p>	
<p>ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՄ (ՌՆ-3)</p>	<p>Խոշորացված կլաստերներում գիտական և կրթական գործունեության համուղղում (ՄԱ 4-3)</p>	<p>3</p>	
<p>ՎԵՐԱԿԱԶՄԱՎՈՐՈՒՄ և ԱՌԱՋԽԱՂԱՑՈՒՄ (ՌՆ-4)</p>	<p>Միջազգային նշանակության հետազոտական ենթակառուցվածքներ (ՄԱ 4-4)</p>	<p>2</p>	

**ՎԵՐԱԿԱԶՄԱՎՈՐՈՒՄ ԵՎ
ԱՌԱՋԽԱՂԱՑՈՒՄ**

Մինչև **2030** թվականը՝

Գիտությունից արտադրություն անցման **3** նախատիպավորման ենթակառուցվածքների կառուցում
Ակադեմիական քաղաքում – **6.0 Մլրդ** դրամ

Խոշորացվող գիտական կազմակերպությունների և համալսարանների ինտեգրման միջգիտակարգային
հետազոտությունների խթանում **30** ծրագիր – **15.0 Մլրդ** դրամ

Շնորհակալություն